

@buxdu_uz

@buxdu1

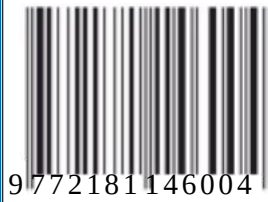

@buxdu1

www.buxdu.uz

E-ISSN 2181-1466

9 772181 146004

ISSN 2181-6875

9 772181 687004

3/2025

Научный вестник Бухарского государственного университета
Scientific reports of Bukhara State University

BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI ILMIY AXBOROTI

3/2025

MUNDARIJA *** СОДЕРЖАНИЕ *** CONTENTS		
ADABIYOTSHUNOSLIK *** LITERARY CRITICISM *** ЛИТЕРАТУРОВЕДЕНИЕ		
Adizova O.I., Istamova U.R.	Ertaklar - xalq og‘zaki badiiy ijodining bebaho merosi	3
Kayumov N.N.	O‘rta asrlar she’rshunosligida tashxis badiiy san’atining nazariy xususiyatlariga doir qarashlar	9
Maxmudova M.M.	Y.V.Gyotening “G‘arb-u sharq” devoni tarjimasi S.S.Buxoriy talqinida	14
Ahatova D.D.	Omon Muxtor hikoyalarida davr tasviri ifodasi	18
Ganiyeva O.Kh., Ahmedova A.A.	“The dew breaker”asarida olam va odam munosabatlarining badiiy ifodasi	22
Beknazarova G.Q.	Chingiz Aytmatov ijodida bola obrazi	26
Nazarova G.P., Davronova R.A.	Comparative analysis of the novel “a thousand splendid suns” and its translations into russian and uzbek languages	30
Farmonova M.F.	Badiiy matn va kitobxon munosabati: qayta o‘qish yoki dekonstruksiya strategiyasi	34
Hamroyeva L.Z.	Pirimqul Qodirovning "Yulduzli tunlar" romanidagi ko‘chimlar va stilistik jihatlari	38
Izamova N.O‘.	Detektiv adabiyot: tarixi, evolyutsiyasi va zamonaviy talqini	42
Jabborova D.Sh.	A comparative analysis of the concepts of “beauty” and “ugliness” in english and uzbek languages	49
Jamilova B.S., Sattorova M.Sh.	R.Kiplingning “Gunga din” she’riy balladasidagi lingvokulturemalar tahlili	54
Jumanova O.S.	Ingliz va o‘zbek lirikasida Saroymulxonim siymosi: tarixiy haqiqat va badiiy talqin	61
Kaxarova M.Y.	Abdulla Qahhorning “Sinchalak” qissasidagi lingvopoetik xususiyatlar	66
Niyazova M.Kh., Saidova D.Z.	An analysis of the challenges faced by american youth in Jack London’s “Martin Eden”	70
Radjabov R.R., Karimova M.I.	XVII asr fransuz adabiyotida asosiy oqimlar	74
Ravshanova G.Q.	Hajviy she’rlarda davr ziddiyatlari talqini	78
Bekova N.J., Xolmurodova G.Q.,	Bobur ijodida Xo‘ja Axror Valiy obrazi	82
Хажиева Ф.М., Рахимова Ш.Р.	Роль фрагментированной личности в романе	86

	«Трансатлантика» колума маккенна	
Тўхсанов Қ.Р.	“Маснавий”да шер тимсолининг бадиий ифодаси	91
MATNSHUNOSLIK VA MANBASHUNOSLIK *** TEXTOTOLOGY AND LITERARY SOURCE STUDY *** ТЕКСТОЛОГИЯ И ЛИТЕРАТУРНОЕ ИСТОЧНИКОВЕДЕНИЕ		
Hakimova M.I.	"Munshaot" toshbosma nusxasining matniy tahlili (muqaddima va 2-maktub misolida)	97
NAVOIY GULSHANI		
Bekova N.J., Zuxurova O.I.	Alisher Navoiy “Xamsa”sida besh raqamining ramziy-majoziy ma’nolari	101
TARIX *** HISTORY *** ИСТОРИЯ		
Orziyev M.Z., Boltayev O.O.	Jahon urushi davrida Buxoro va Turkistonda german-turk targ‘ibotchiligi	106
Qurbonov M.D.	Buxoro amirligi iqtisodiy hayoti Mirza Salimbek talqinida	111
Жуманазаров А.Р., Мамадалиева Н.С.	Амир Темур ва метрология: аниқлик куч манбаи сифатида	116
Нафиддинова Х.Р.	Диний қадриятлар ва маросимларнинг миллатлараро муносабатларни ривожлантиришдаги ўрни	122
Boboqulov O.A.	Toshkent kinofestivali – uch qit’ani birlashtirgan madaniyat tarixi	126
Mullabayeva R.B., Uktamaliyev B.I.	The history of clothes and their functions	130
FALSAFA VA HUQUQ, SIYOSATSHUNOSLIK *** PHILOSOPHY, LAW AND POLITICAL SCIENCES *** ФИЛОСОФИЯ, ПРАВО И ПОЛИТОЛОГИЯ		
Arslonov Z.D.	Yoshlar siyosatini amalga oshirishda yoshlarning funksional vazifasi	134
Xodjimuratova D.S.	Eronda parlament saylovlarining mamlakat siyosiy tizimiga ta’siri (tarixiy tahlil)	141
IQTISOD *** ECONOMY *** ЭКОНОМИКА		
Toyirov A.Y., Valiyev O.Sh., Ergashov Z.B.	Qishloq va shahar hududlari o‘rtasidagi iqtisodiy tafovutlarni bartaraf etish	146

ДИНИЙ ҚАДРИЯТЛАР ВА МАРОСИМЛАРНИНГ МИЛЛАТЛАРАРО МУНОСАБАТЛАРНИ РИВОЖЛАНТИРИШДАГИ ЎРНИ

Нафиддинова Хосият Равшановна

Бухоро давлат университети доценти,
Тарих фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD)
ORCID 0000-0002-4458-1498

Аннотация. Ушбу мақолада ислом оламида кенг нишонланадиган маросимлардан бири мавлид ўтказишнинг мақсади, сабаблари, тартиби ва уни ташкиллаштиришнинг эътиборли жиҳатлари, одоби ҳақида сўз юритилган. Шунингдек, диний маросимлар турли миллат ва элатлар ўртасидаги муносабатларни мустаҳкамлашда муҳим аҳамиятга эга эканлиги таъкидланган.

Калит сўзлар: мавлид, мавлидхонлик, Саййид Жаъфар ибн Ҳасан Барзанжий, хилқат, “Маҳалли қиём”.

РОЛЬ РЕЛИГИОЗНЫХ ЦЕННОСТЕЙ И ОБРЯДОВ В РАЗВИТИИ МЕЖНАЦИОНАЛЬНЫХ ОТНОШЕНИЙ

Аннотация. В данной статье рассмотрены цель, причины, порядок, важные аспекты ее организации и способы проведения. Также было отмечено, что религиозные обряды имеют важное значение в укреплении связей между разными нациями и народами.

Ключевые слова: Мавлид, Мавлидхан, Саййид Джафар ибн Хасан Барзанджи, Хилькат, «Местное воскресение».

THE ROLE OF RELIGIOUS VALUES AND RITUALS IN THE DEVELOPMENT OF INTER-ETHNIC RELATIONS

Abstract. This article discusses the purpose, reasons, order, important aspects of its organization and methods of implementation. It was also noted that religious rituals are important in strengthening ties between different nations and peoples.

Keywords: Mawlid, Mawlid Khan, Sayyid Jafar ibn Hasan Barzanji, Khilkat, “Local Resurrection”.

Кириш. Шарқ халқлари қадимдан урф-одат, анъана ва маросимларга бойлиги билан ажралиб туради. Шу сабабли фанда маросимлар мавзуси бир неча гуруҳга бўлиб ўрганилади. Жумладан:

- 1) Анъанавий оилавий маросимлар.
- 2) Диний маросимлар.
- 3) Касб-кор ва хунар билан боғлиқ бўлган маросимлар.

Бухоро воҳаси тарихдан дин борасида бошқа халқлардан устун бўлган. Шу сабабли ҳам “куббат-ул-ислом” номи билан дунёга машҳур. Бу аҳоли орасида ҳам албатта ўз таъсирини ўтказмай қўймаган. Воҳа аҳолиси орасида жуда кўплаб диний маросимлар ташкиллаштирилади. Уларнинг орасида баъзан ислом дини билан боғлиқ бўлмаган бидъат маросимлар учраса, баъзан аксинча ҳолатларга гувоҳ бўламиз.

Ислом дунёсида шундай улуғ маросимлардан бири бу “мавлид” маросими ҳисобланади. Мавлид аннабий (арабча сўздан олинган бўлиб, туғилиш деб таржима қилинади, пайғамбарнинг туғилган куни) — Муҳаммад (с.а.в.)нинг туғилган куни билан боғлиқ маросим [1]

Кишилар илмга бўлган қизиқишига ва интилишига келиб айрим алломаларимиз ўзаро кенгашиб, охирзамон пайғамбари Расулуллоҳ (с.а.в) шахслари ва ҳаётлари суратлари ва сийратлари яхшироқ ўрганиш ва халққа етказиш мақсадида у киши таваллуд топган ой робиъул аввал ойига у муҳтарам зотни ўрганишни йўлга қўйганлар. Шу сабабли маросим робиъул аввал ойининг 12 кунда нишонланади [2, 1434]. Айнан шу мақсадда ислом динига эътиқод қилувчи турли миллат ва элатлар мавлид маросимларини ташкиллаштирганлар.

Натижа ва муҳокама. Ушбу муносабат билан ўтказиладиган маросимларни икки хил тарзда нишонлаш йўлга қўйилган. Баъзан бу маросимлар байрамона тарзда ўтказилиб, зиёфатлар ташкил қилиниб, ҳадялар улашган ҳамда нашидлар куйлаш каби ишлар ўтказилса, иккинчи ҳолатда у илмий

анжуманлар тарзида ўтказилади. Хозирги кунга келиб ҳар икки ҳолатни ҳам бирлаштириб, мавлид ўтказиш ҳолатлари кенг ёйилган.

Аввало мавлид ўтказиш маросимининг тахминан минг йиллардан бери йўқолиб кетмасдан ўтказилишига кўплаб сабаблар мавжуд. Биринчидан пайғамбар Муҳаммад (с.а.в) юриш-туришлари, муомала-муносабатлари, барча ҳатти-ҳаракатлари ҳар доим барчанинг эътиборида бўлган. Бу эса айнан шу мавзуларда кўплаб асарлар яратилишига сабаб бўлган. Натижада кейинги даврларда айнан мавлидхонлик маросимларини ўзида қамраган асарлар кўпая бошлаган ва шу тариқа бизнинг замонамизгача маросим ўз яшовчанлигини сақлаб қолган[3].

Мавлид асарларидан мақсад Расулulloҳ (с.а.в.)нинг шахсиятларини қисқароқ йўл билан таништириш, ҳаёлда гавдалантириш ва у кишининг таваллудлари инсоният учун буюк неъмат эканлигини уқтиришдир. Бу асарларда асосан пайғамбар ҳаётларининг илк босқичларини ёритишга ҳаракат қилганлар. Шу билан бирга, у кишининг ахлоқлари, меҳрибонликлари ва бошқа сифатлари таърифлашга ҳаракат қилинган. Пайғамбаримизнинг сийратлари доим ижод аҳли учун битмас туганмас илҳом манбаи бўлган. Ҳаттоки бошқа дин вакиллари ҳам пайғамбар ҳаёти билан танишиб, у кишининг ибратли ҳаёти тўғрисида қалам тебратган. Айрим адабиётларда заиф, тўқима маълумотлар келтирилган китоблар кўпайганини кўрган уламолар ҳам илмий фактларга асосланган рисола ёзишга қарор қилишган.

Ҳасанхон Яҳё Абдулмажид Саййид Жаъфар ибн Барзанжийнинг “Мавлид” асарига ёзган таржимаси ва шарҳида худди шу мавзуда 170 дан ортиқ аллома асарлар битганини эслатиб ўтган [4,43].

Мавлид асарларини ўрганиш давомида шу нарса аниқ бўладики, бундай асарлар серқирра бўлиб, қатъий бир қолипда эмас давр талабига кўра турлича услуб ва шаклда ёзилган. У бир неча байтдан иборат кичик қасида ва ёки бир неча жилддан иборат китоб ҳам бўлиши мумкин. Аммо барибир Барзанжийнинг “Мавлид”и улар орасида энг машхури, кенг тарқалгани ва яхши қабул қилингани ҳисобланади. Бунинг сабабини қуйидагилар билан изоҳлаш мумкин.

1. Асарнинг содда ва енгил тилда ёзилгани;
2. Асарда берилган маълумотларнинг ишончлилиги;
3. Асарнинг тузилиши яъни асар наср ва назм орасидаги гўзал услубда битилган;
4. Асарнинг тартиблилиги яъни қатъий кетма-кетликда ёзилган;
5. Асар кичик бўлишига қарамай, пайғамбаримиз (С.А.В.) ҳаётларидаги асосий нуқталарни қамраб олган;
6. Шу билан бир қаторда муаллифнинг ўз ишига улкан ихлос ва муҳаббат билан ёндашганини ҳам айтишимиз мумкин.

Саййид Барзанжийнинг ушбу асарига турли уламоларимиз томонидан шарҳ, таржима, назира ва назмлар ёзилгани ҳам асарнинг юксак қийматини кўрсатади. Барзанжийнинг ҳаёт йўлига ҳам қисқача тўхталиб ўтсак: жаъфар Барзанжий милодий 1714 йил 13 декабрда Мадинада илм маърифатли оилада дунёга келган. Фақат диний соҳада эмас, балки дунёвий билимлардан ҳам чуқур боҳабар бўлган. Ўндан ортиқ асарлар ёзган.

Барзанжийнинг “Мавлид”и 18 атрдан , яъни қисмдан иборат бўлиб, қуйидагилардан иборат:

1. Муқаддима
2. Насаби шариф
3. Ҳомила даври
4. Таваллуд арафасида
5. Таваллуд онлари
6. Таваллуд чоғида дунё
7. Разоъат даври
8. Гўдаклик даври
9. Болалик ва ўсмирлик давлари
10. Бусрога сафар ва тўй
11. Каъбанинг таъмири
12. Нубувват ва рисолат
13. Илк ислом даври
14. Исро ва меърож
15. Даъватнинг ёйилиши ва хижрат
16. Хижрат йўлида
17. У зотнинг хилқатлари
18. Хулқ одоблари

Мавлид маросимини биринчи бўлиб Ирбил хукмдори Малик Музаффар ташкил қилган[5]. Мавлид маросимини ўтказиш бўйича кўплаб илмий асарлар ва фатволардан келиб чиқиб, куйидагиларни ташкил қилишга рухсат берилганини хулоса қилиш мумкин.

Қуръон тиловати;

Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам ишларининг аввалида бўлган хабарларни ривоят қилиш;

У зотнинг туғилишларида содир бўлган мўжизаларни ривоят қилиш;

Охирида егулик улашиш. Бунда исрофгарчилик ва ҳаддан ошиш ҳолатларини содир этмаслик. Бунга мисол қилиб, жамиятимизда санаб бўлмайдиган даражадаги турли таомлар тортиладиган катта ва кўркам дастурхон ёзадиган кишилар бор. У ерда дастурхондаги овқатлар ҳидидан кўра фахрланиш ва бир-бирига мактаниш ҳамда рақобат ҳидлари кўпроқ таралади. Бундай дунёни назарига илмай ундан узоқлашган пайғамбаримиз Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламдан қандай қилиб ҳижолат бўлмаслик мумкин[6].

Бошқа нарсаларни зиёда қилмай, тарқалиш;

Ва сўнгиди мавлид маросимини ўтказган одамга савоб берилиши.

Бухоро воҳасида ҳам бу маросим алоҳида тайёргарликлар билан баъзи бир урф одатларни амалга амалга ошириб ташкил қилинади. Бу маросим аёллар учун алоҳида, эркаклар учун алоҳида тарзда ташкил қилинади. Маросим мезбон томонидан уйда, ҳозирги кунда кафе ва ресторанларда, шунингдек, масжидларда ҳам нишонланиши мумкин. Кўп ҳолатларда маросим робитул аввал ойида давлат томонидан ҳам масжидларда мавлидхонлик ўтказилиши мумкин. Бунда кўпроқ дуолар ва зикрлар ўқишга аҳамият берилади. Уйда ташкил этилганда эса дастурхон тузаш ва ҳадялар бериш одат тусига кирган. Масалан, маросим ўтказувчи киши барча меҳмонлар учун дастурмол олиб, даврадагиларга тарқатишади. Дуо ва зикрлар ўқиладиган “Маҳалли қиём”да тик турганда шу дастурмолларга уй эгаларидан ёшроғи гулоб сепиб чиқади[7]. Бунда рамзий маъно бўлиб, у пайғамбаримиз (с.а.в.)нинг ҳидларига қиёс қилинади. Яна бир атрибут бу маросим таоми ҳисобланади. Кўп ҳолларда биринчи таом сифатида хонадонларда ширгуруч тортилади. Баъзан кишилар “гуручни пайғамбаримиз яхши кўрганлар, шу сабабли бу таомни пишириш мажбурий” [8] деган нотўғри ва бидъат ақида ортидан эргашадилар. Аммо аслида бундай эмас. Шунчаки йўқчилик замонларида ҳам гуруч ва сут маҳсулотларини ҳаммани уйдан топиш мумкин бўлган. Шу учун бугунга келиб ягона бир таом пишириши ҳам ҳеч ким учун мажбурий эмас. Шу билан бир каторда, баъзи кишилар “Маҳалли қиём”да тик туриш борасида ҳам турли фикрлар мавжуд. Расулуллоҳ (с.а.в) томонидан айтилган ҳадисларда “Кимни бандаларни унга тик турмоқликлари хурсанд қилса дўзахдаги уйга тайёрланаверсин”, деган фикрларини бунга асос қилиб олишади. Бу бир томондан бугунги ривожланган глобаллашув жараёнининг оғриқли нуқталаридан бири ҳисобланади. Чунки баъзан сал амал теккач, амалдорлар, раҳбарлар босар тусарини билмай оддий халққа, қўл остидаги ходимларга нисбатан паст назар билан қараётганига гувоҳ бўламиз. Бу кишилар орасида адолатсизлик, ҳақсизликка сабаб бўладиган ҳолатлардан ҳисобланади. Мавлид ҳақида ёзилган асарларда бу қонданинг илгари сурилгани ва таъкидлангани бугун учун ибрат ҳамда одоб намунаси саналади. Аммо бунда илм аҳлига, тавозели олимларга ва сафардан қайтган мусофирлар учун тик туриши гўзал одатларимиз сирасига киради.

Бундан ташқари, мавлид маросимини ўтказиш борасида ҳам турли қарашлар мавжуд. Уларнинг бир гуруҳи мавлудни бидъат сифатида эътироф этади. Бидъат эса залолатга, залолат охир оқибат дўзахга олиб боради деган фикрни илгари суришга ҳаракат қиладилар.

Аммо бу тўғрисида бир гуруҳ олимлар бошқача фикрларни тўғри деб баҳолайдилар. Мавлидни нишонлаш қандайдир жоҳил, нодон инсонлар тарафидан ўйлаб топилган ўйин кулги маросими эмас, балки Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг муҳаббатлари қалбларида жўш урган, олим, солиҳ, тақводор кишилар томонидан жорий қилинган. Тўғри, мавлидга шиалар, алавийлар ҳам кўп эътибор берган, лекин бу фақат улар йўлга қўйган иш эмас. Балки аҳли сунна уламоларининг кўпчилиги мавлидни жоиз, мустаҳаб амал деган ва уни ўтказишда жонбозлик кўрсатганлигини айтиб келадилар.

Бир гуруҳ олимларни ҳисобга олмаганда, жумҳур уламолар асрлар оша мавлидни нишонлашни жоиз, мандуб, савобли амал, деб айтиб келишган. Бу ҳақда қатор асарлар битилган. Ўз асрининг ҳофизиди даражасидаги олимлар алоҳида мавлид асарлар ёзишган, мавлид маросимларини тартибга солишга, турли булмағур одатлардан ҳоли тарзда ўтказишда жонбозлик кўрсатишган.

Ушбу маросимдан миллатидан қатъий назар ҳар бир мусулмон иштирок этиши савобли амаллардан ҳисобланади. Кўп миллатли юртимизда ва воҳамизда ушбу байрамда ўзбеклардан бошқа миллат, элат вакиллари тожиклар, эронилар, туркманлар, яҳудийлар, қозоқ қабиларнинг иштирок этиши миллатлар ўртасидаги алоқаларнинг яхшиланишига ҳамда дўстлик алоқаларининг мустаҳкамланишига олиб келади.

HISTORY

Хулоса. Хулоса ўрнида шуни айтиш мумкинки, мавлид маросимларини нишонлаш пайғамбаримиз (с.а.в) вафот этганларидан уч аср кейин бошланган ва ҳозиргача муҳим бўлганлиги учун ҳам ўз яшовчанлигини сақлаб қолган. Асрлар давомида эса ривожланиб, трансформацияларга учраб янада кенг нишонланадиган бўлган. Маросим ва байрамларда турли миллат ҳамда элат вакилларининг иштироки эса улар ўртасидаги муносабатларни мустаҳкамлашда, бағрикенглик ғояларини тарғиб этишда алоҳида ўринга эга.

АДАБИЁТЛАР:

1. <https://ru.wikipedia.org/wiki/>
2. *Manzila Bakievna Kurbanova. Ethnological analysis of “mawlud un-nabiy” ceremony in bukhara oasis. academic research in educational sciences volume 2 | ISSUE 5 | 2021 ISSN: 2181-1385 Scientific Journal Impact Factor (SJIF) 2021: 5.723 DOI: 10.24411/2181-1385-2021-01048.*
3. *Дала маълумотлари. Бухоро вилояти. Чорбахосса маҳалласи. 2024 йил.*
4. *Саййид Жаъфар Барзанжий. Мавлид. Тошкент. 2022. Б. 43.*
5. *Асрор Самад. Мавлудун Набий. Тошкент. 2004. 72 б.*
6. *Шайх Муҳаммад Содиқ Муҳаммад Юсуф. Зикр аҳлидан сўранг. 3 сон. Тошкент. 2018. 400 б.*
7. *Дала маълумотлари. Бухоро вилояти. Гўзал маҳалласи. 2024 йил.*
8. *Дала маълумотлари. Бухоро вилояти. Шербудин маҳалласи. 2024 йил..*

TOSHKENT KINOFESTIVALI – UCH QIT'ANI BIRLASHTIRGAN MADANIYAT TARIXI

Boboqulov Oxunjon Axmat o'g'li,

Buxoro davlat pedagogika instituti o'qituvchisi

oxunahmad@gmail.com

Annotatsiya. Ushbu maqolada Toshkent kinofestivali haqida ma'lumot berilgan. Ijodiy aloqalarni do'stlik va birodarlikni mustahkamlashda Toshkent kinofestivali g'oyatda muhim rol o'ynadi. 1968-yildan boshlab o'tkazilgan kinofestival Osiyo, Afrika, Lotin Amerikasi vakillari ishtirokida "Tinchlik, ijtimoiy taraqqiyot va xalqlar ozodligi uchun" shiori ostida o'tdi. Festivalning shiori mamlakatlar xalqlarining orzu umidlarini ifodalaydi. Toshkent kinofestivalining jahon kinofestivalini rivojlantirishda va xalqlar o'rtasida tinchlik, do'stlik va hamkorlikni vujudga keltirishda ahamiyati katta bo'ldi.

Kalit so'zlar: sovet kinosi, "Inqilob chavandozlari", "Dilorom", "O'zbekfilm", Do'stlik va madaniy aloqalar, O'zbekiston jamiyati, Osiyo, Afrika va Lotin Amerikasi mamlakatlari.

ТАШКЕНТСКИЙ КИНОФЕСТИВАЛЬ - ИСТОРИЯ КУЛЬТУРЫ, ОБЪЕДИНИВШАЯ ТРИ КОНТИНЕНТА

Аннотация. В данной статье представлена информация о Ташкентском кинофестивале. Ташкентский кинофестиваль сыграл чрезвычайно важную роль в укреплении творческих связей, дружбы и братства. Кинофестиваль, проводимый с 1968 года, проходил под девизом "За мир, социальный прогресс и свободу народов" с участием представителей Азии, Африки и Латинской Америки. Девиз фестиваля отражает мечты и надежды народов стран-участниц. Ташкентский кинофестиваль имел большое значение в развитии мирового кинофестивального движения и в установлении мира, дружбы и сотрудничества между народами.

Ключевые слова: "Советское кино," "Всадники революции," "Дилором," "Узбекфильм," "Общество дружбы и культурных связей Узбекистана," страны Азии, Африки и Латинской Америки.

TASHKENT FILM FESTIVAL - A CULTURAL HISTORY UNITING THREE CONTINENTS

Abstract: This article provides information about the Tashkent Film Festival. The festival played an extremely important role in strengthening creative connections, friendship, and brotherhood. Since 1968, the film festival has been held under the motto "For Peace, Social Progress, and Freedom of Peoples" with the participation of representatives from Asia, Africa, and Latin America. The festival's slogan reflects the hopes and dreams of the peoples of the participating countries. The Tashkent Film Festival had significant importance in the development of world film festivals and in fostering peace, friendship, and cooperation among nations.

Keywords: "Soviet cinema," "Inqilob chavandozlari", "Dilorom," "Uzbekfilm," "Uzbekistan Society for Friendship and Cultural Relations," countries of Asia, Africa, and Latin America.

XX asrning 60-70 yillarida sovuq urush sharoitida dunyo xalqlarining birdamligi va tinchligini ta'minlashda xalqaro kinofestivallarning roli tobora oshib bordi. Kino san'atining jahon xalqlari hayotida tutgan o'rnini hisobga olib, Toshkentda Osiyo va Afrika mamlakatlarining xalqaro kinofestivalini tashkil etishga qaror qilindi. Boshqa tomondan, bunday ko'rinishdagi tadbirlardan "sovet madaniyati"ni targ'ib etish, kinobozori uchun o'z o'rniga ega bo'lish maqsadlari ham nazarda tutilgan edi.

Sovet hokimiyati yillarida kino sohasida madaniy aloqalarni targ'ib etish vazifasini soveteksportfilm, sovet elchixonasi va boshqa tashkilotlar bajargan. Sovet davlati G'arb targ'ibotiga qarshi tura olishi uchun sovet filmlari, Moskva radiosi, akademik almashinuvlar, kitob, gazeta va jurnallar almashinuvi yuzaga keldi.

Davomli tashkil etilgan kinofestivallarining tashkilotchisi sifatida SSSR Ministrlar soveti kinomatografiya davlat qo'mitasi, O'zbekiston SSR Ministrlar soveti kinomatografiya davlat qo'mitasi, SSSR va O'zbekiston Kinomatografchilar soyuzi tashabbus ko'rsatdi. 1968- yildan boshlab 1988- yilgacha jami 10 marta Toshkent shahrida ikki qit'a - Osiyo, Afrika va Lotin Amerikasi mamlakatlarining xalqaro kinofestivali o'tkazildi [1; B. 30].

Kino san'ati sohasidagi bunday aloqalar madaniy jarayonda o'ziga xos katta burilish bo'ldi. Bu festival Osiyo va Afrika mamlakatlari kino san'atining eng yaxshi asarlarini namoyish qilish va rag'batlantirish, turli